

לא לאפשר לאויב להתאושש בלבנון ובעזה

written by מאיר בן שבת | 15.10.2024

לא צריך להיות בסוד המגעים המדיניים כדי לזהות את השפעתה של וושינגטון על עמדות ישראל בשלוש הסוגיות המרכזיות שעל סדר היום הביטחוני: מאפייני התגובה נגד איראן, הלחימה בלבנון [?] ובאופן ספציפי -תקיפות חיל האוויר בביירות והכנסת הסיוע ההומניטארי לאזור צפון הרצועה שבו מתנהלת פעולת צה"ל. הגמישות שישראל נאלצת להפגין בהן, כך נראה, היא חלק מהמחיר עבור הסיוע האמריקני להמשך הלחימה ולתרחישי התגובה האפשריים מצד איראן.

אין המדובר במחירים קלים. צמצום התקיפות הישראליות בביירות וההבנה כי זהו תוצר של הסכמות בין וושינגטון לירושלים, פוגע במומנטום שישראל יצרה מול חיזבאללה, מחזק את הביטחון העצמי ואת תחושת החסינות של בכירי ומאפשר לו להתאושש. אם נצרף לכך את תחושת-ההישג בעקבות פגיעת הכטב"מ בבא"ח גולני וחידוש הירי הסדור של הרקטות לעבר יעדים בעומק ישראל ובצפונה, נוכל להבין את הסיבות לקו-התקיף שנקט נעים קאסם בנאומו אתמול, כאשר שב והדגיש את הזיקה בין לבנון לעזה וכשסיפר כי ארגונו התעלם מהצעות שהתקבלו להסיג את כוחותיו 10 ק"מ מגבול הצפון. ריסון פעילות צה"ל בלבנון לא רק יאריך את המלחמה אלא גם יגביר את הסיכונים לפגיעה בכוחותינו ובעורף ישראל.

כך גם הדרישה להכנסת סיוע הומניטארי לצפון הרצועה. סיוע זה מאפשר לפעילי חמאס להישאר באזורים שאותם צה"ל מבקש לפנות, מחזק אותם ומחליש את הלחץ שישראל ביקשה להפעיל על סינואר בפעולתה באזור הזה. אם נוסיף לכך את ההצלחות שחמאס רשם השבוע בפגיעה בכוחותינו ובירי רקטות לעבר ישראל ולסדרת הנאומים של בכירי במלאת שנה לטבח שמחת-תורה, נוכל להפגין מדוע הוא לא נחפז לבקש "עסקה".

האינטרס של הממשל האמריקני להפחית את גובה הלהבות בכל הזירות כדי למנוע התלקחות למלחמה אזורית, מוביל בפועל להתשה, להתארכות המלחמה ולהחמצת האפשרות להשיג הכרעה מובהקת, בנוק-אאוט, לא בנקודות. ישראל לא יכולה להרשות זאת לעצמה. היא גם לא רשאית להחמיץ את ההזדמנות ההיסטורית שנוצרה לחולל שינוי יסודי בשתי הזירות.

לצד ההכנות הקשורות באיראן, עליה לפעול מול וושינגטון להסרת האילוצים. חיוני להמשיך את ההתקפות בביירות ולמנוע תחושת חסינות של בכירי הארגון בכל מקום בו ימצאו. באשר לצפון הרצועה, ביתורו של האזור הזה ופינוי התושבים ממנו נחוץ בראש ובראשונה כדי למנוע את התאוששות חמאס. הוא משרת גם את הצורך להפעיל לחץ לקידום שחרור החטופים. כל עוד ישראל מאפשרת הספקה סדירה במרחבים סמוכים [?] נכון כי תתעקש על עמדתה שלא לאספק את צפון הרצועה.

להרוס גם בתי מחבלים ישראלים

צבר הפיגועים ופרשיות-הטרור במעורבותם של אזרחים ערבים ישראלים, בעיצומה של מלחמה רב-זירתית קשה שישראל מנהלת עם אויביה, מחייב לחרוג מהמדיניות הנוהגת ולהפעיל אמצעי-הרתעה שעד כה לא נעשה בהם שימוש נגד אזרחים ישראלים. בין השאר, להרוס את בתי המחבלים.

ייאמר מיד, הרוב המוחלט של אזרחי-ישראל הערבים, מסתייג מפעולות טרור ומתרחק מגורמי הטרור. הוא נבוך מאירועים דוגמת אלה שחווינו בבאר שבע ובחדרה או מחשיפת התארגנויות כמו זו שתכננה לפוצץ מכונית תופת במגדלי עזריאלי. ציבור זה מבין את הפוטנציאל ההרסני שנשקף מאירועים אלה ליחסיו העדינים עם הציבור היהודי, ומודאג מהאיום שהם מציבים על השתלבותו החברתית והכלכלית במדינה.

במבט על היקף התופעה אפשר לראות כי גם שיעור המעורבים בטרור מאוכלוסייה זו, הוא זעום, אלא שהשלכות של התופעה הן הרסניות ללא כל פרופורציות ביחס לממדיה.

כך, פעולת טרור שמתבצעת במעורבות אזרחים ישראלים, בנוסף לנזקה הישירים, פוגעת במרקם השברירי של היחסים בין הציבור היהודי והערבי. היא גורמת לאובדן האמון ומערערת את הביטחון לנוכח החשש מפני "אויב מבית", שמנצל את חופש התנועה ואת נגישותו לכל מקום בישראל, כדי לפגוע בה. וזאת כשהמחבל הוא אזרח שחב חובת נאמנות למדינה.

יתרה מכך, פעילות טרור כזו כשהיא מתרחשת בעיצומה של מלחמה, מספקת עידוד לאויב ומייצרת זירת התמודדות נוספת למערכת הביטחון שגם בלי זאת ידיה מלאות עבודה.

כל אלה, מחייבים את המדינה לקבוע את מדיניותה לא לפי מימדי התופעה אלא בהתחשב בחומרתה ובנזקה. הדברים אמורים לא רק ביחס לענישה ואלא גם באשר להפעלתם של אמצעים כדי להרתיע אחרים מלהצטרף למעגל הטרור.

מהירות התגובה של מערכות המדינה משפיעה אף היא על אפקטיביות ההרתעה ומכאן החשיבות לסכם במהירות את המדיניות הנדרשת ולבצעה.

פורסם בישראל היום, בתאריך 16.10.2024.